

1. Türk edebiyatında mektup türü, Tanzimat'tan sonra önem kazanmaya başlamıştır. Daha öncesinde münşeatlarda özel ve resmi mektuplara yer verilirdi. Yalnız bu eserlerin dili süslü ve sanatlıydı. Bu yüzden bu mektuplardan eski yaşayışımız hakkında bilgiler edinmek mümkün değildir. Ancak bu dönemde mektup tarzında yazılan edebi metinlere rastlanır. Fuzuli'nin Şikâyetname'si bu türün ilk örneğidir. Leyla ve Mecnun,

I

Şah u Geda, Hüsn ü Aşk gibi ünlü mektuplar da manzum aşk

II

ve sitem mektuplarıdır. Tanzimat'tan sonra ilk ilgi çekici mektuplar Akif Paşa'ya aittir. Bazı sanatçılar ise mektuplardan

III

oluşan romanlar, hikâyeler, anılar, gezi yazıları kaleme almıştır. Halide Edip'in Handan; Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın Mutallaka,

IV

Sevda Peşinde; Reşat Nuri Güntekin'in Bir Kadın Düşmanı adlı

V

romanları bunlar arasında sayılabilir.

Yukarıda numaralanmış yerlerin hangisinde bilgi yanlışlığı yapılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

2. I. Ömer Seyfettin'in bazı hikâyeleri, mektup biçiminde kaleme alınmıştır.
II. Mektup türünde yazılan gezi yazıları da vardır. Cenap Şahabettin'in Hac Yolunda, Avrupa Mektupları; Ahmet Rasim'in Romanya Mektupları buna örnektir.
III. Nurullah Ataç'ın Okuruma Mektuplar isimli eseri mektuplardan oluşan bir deneme kitabıdır.
IV. Cumhuriyet döneminde bazı sanatçıların mektupları kitap hâline getirilmiştir. Namık Kemal'in Ziya'ya Mektuplar adlı eseri buna örnektir.
V. Cumhuriyet döneminde bazı sanatçıların mektupları kitap hâline getirilmiştir. Nazım Hikmet'in Kemal Tahir'e Hapishaneden Mektuplar adlı eserleri buna örnektir.

Mektup türüyle ilgili numaralanmış cümlelerin hangisinde bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. Aşağıdakilerin hangisinde mektupla ilgili yanlış bir bilgi verilmiştir?

- A) Farsçası nâme, Türkçesi betik, bitigdir.
B) Özel mektuplar, edebî mektuplar, resmî mektuplar ve iş mektupları gibi türleri vardır.
C) Özel mektuplarda gönderici ile alıcının birbirine karşı özel durumu yanında, ele alınan konu da metnin üslûbunu belirler.

- D) İş mektupları kapalı bir anlatıma sahip olmalıdır.
E) Dostlar ve arkadaşlar arasında konuşulabilecek her konuda mektup yazılabilir; bunlar, özel mektuptur.

4. I. Tarih
II. Hitap sözcüğü
III. İmza
IV. Dil
V. Zarf

Yukarıda verilen kavramlardan hangisi mektubun yapısını oluşturan öğelerden biri değildir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

5. Plan, herhangi bir konuyla ilgili ayrıntıların, bilgilerin, duyguların, düşüncelerin önceden tasarlanıp mantıklı olarak düzenlenmesi, sıraya konulmasıdır. Yazarken de konuşurken de duygu ve düşüncelerimizi gelişigüzel anlatamayız. Yazılı ve sözlü anlatımlarımızda dağınıklığın önlenmesi, anlatacağımız konuların uyumlu, dengeli olması, birlik ve bütünlük taşıması için önceden plân yapmamız gerekir. Söze nasıl başlayacağımızı, neyi nerede, ne kadar anlatacağımızı, konuyu nasıl geliştireceğimizi, nasıl sonuçlandıracağımızı önceden düşünüp tasarlamalıyız. Önceden plânlanmayan her şey birbirine karışır; dağınık, birlik ve bütünlükten yoksun bir hâl alır. Okuduğumuz bir eseri anlayabilmek ve değerlendirebilmek için de onun plânına dikkat etmemiz gerekir. Okunan bir metnin plânını çıkarabilmek, yazma çalışmalarında bize büyük kolaylıklar sağlayacaktır.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi mektubun plan öğelerinden biri olamaz?

- A) Yazıldığı dil B) Hitap sözcüğü
C) Atılan tarih D) İmza
E) Adres

6. **Aşağıdakilerden hangisi mektubun dil ve anlatımı ile ilgili yanlış bir bilgidir?**

- A) Gönderici ile alıcı arasındaki ilişki dil ve anlatımı etkiler.
B) Mektuplar yazıldığı dönemin özelliklerini de yansıtır.
C) Mektubun konusu mektubun diline ve anlatımına yön verir.
D) Mektup planı dil ve anlatım üzerinde etkili olan öğelerden biridir.
E) Mektubun yazılış amacı nasıl bir üslup seçeceğimizi belirler.

7. • Şikâyet mektupları
• Alacak mektupları
• Tavsiye mektupları
• Basvuru mektupları

Konularına göre alt başlıkları yukarıda verilen mektup türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özel B) Edebi C) Resmi
D) Açık E) İş

8. Her hangi bir düşünceyi, görüşü açıklamak, bir tezi savunmak için bir devlet yetkilisine ya da halka hitaben, bir kişi ya da kurum tarafından yazılan, gazete, dergi aracılığı ile yayımlanan mektuplardır. — mektuplarda sadece yazarı değil, geniş kitleleri ilgilendiren önemli konular ele alınır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Açık B) Özel C) Resmi
D) Dilekçe E) Halk

9. Edebiyatımızda mektup türünün uzun bir geçmişi vardır. Divan edebiyatında "—" adı verilen özel ve resmî mektuplar vardır. Fuzulî'nin — adlı eseri hiciv özelliği taşır.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) mensure - Hadikatü's - Süeda
B) manzume - Harname
C) münşeât - Şikâyetname
D) seci - Beng ü Bade
E) Mecmua - Leyla vü Mecnun

10. Bazı sanatçılarımızın mektupları kitap haline getirilmiştir. Aşağıdakilerden hangisi bu cümlede sözü edilenlerden biri değildir?

- A) Namık Kemal: Namık Kemal'in Hususi Mektupları
B) Abdülhak Hâmit Tarhan: Makber
C) Ahmet Mithat - Muallim Naci: Muhâberât ve Muhâ-verât
D) Ziya Gökalp: Limni ve Malta Mektupları
E) Halikarnas Balıkcısı: Mektuplarıyla Halikarnas Balıkcısı

11. Dilimize başka dillerden sözcükler girmiştir, "mektup" sözcüğü de dilimize Arapçadan geçmiştir. Mektup sözcüğünün Türkçe karşılığı — sözcüğüdür.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) name B) münşeât C) münşi
D) bohça E) betik (bitik)

12. I. Özel mektuplarda gönderici ile alıcının birbirine karşı özel durumu yanında, ele alınan konu da metnin üslûbunu belirler.
- II. İş mektupları açık ve sade bir anlatıma sahip olmalıdır.
- III. Dostlar ve arkadaşlar arasında konuşulabilecek her konuda özel mektuplar yazılamaz.
- IV. Özel mektuplar değerini ve gücünü içtenlikten alır.
- V. Mektup; roman, öykü gibi türler içinde de kullanılabilir.
- Yukarıda mektupla ilgili numaralanmış yargıların hangisinde bir yanlışlık yapılmıştır?**

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

www.supersoru.com

Cevaplar :

1)B, 2)D, 3)D, 4)E, 5)A, 6)D, 7)E, 8)A, 9)C, 10)B, 11)E, 12)C,